

afhænger atter af 2 Ting, dels af Karakteren og dels af den Aand, der er skabt hos dem under Seminarieopholdet.

Jeg vil slutte med at sige, hvad jeg begyndte med, at jeg betragter det foreliggende Forslag som et Fremskridt, som et maaske nødvendigt lille Fremskridt, indtil vi kunne komme til en grundig Oprensning paa dette Omraade med en deraf følgende virkelig Løsning af Spørgsmaalet om Uddannelsen af Folkeskolens Lærere.

Trier: En Seminarielærer har sagt: „Det, der ved en Reform af Seminarierne skal naas, er en anden og bedre Form for Seminararbejdet fra Elevernes Side end den Lektie-Arbejdsform, der alle Dage hos voksne har vakt Kedsomhed og Lede. Idealet er ganske utvivlsomt dette: Realeksamen som Grundlag, dernæst en Seminarieuddannelse med Afsnitsstudium, dernæst Fagmetodik (hvor ogsaa Fagkundskaberne opfriskes) og rigelige praktiske Øvelser i Løbet af hele Seminarietiden (nu praktisere Eleverne kun i det sidste Aar og endda kun lidt). Og helst Afgangseksamen ligestillet med Studentereksamen som Adgangsbetingung til Universitetet.“

Et saadant Forslag, hvis Enkeltheder jeg ikke skal komme ind paa, er Udtryk for den Kritik, der rundt omkring i Lærerverdenen rører sig overfor den bestaaende Tilstand. Det, man især retter sine Vaaben imod, er dette, at Undervisningen paa Seminarierne, saaledes som Forholdene nu ere ordnede, skal give en Oversigt, ligeligt paa alle Punkter, over et saa stort Stof, at der kun bliver Tale om en skematisk Tilegnelse deraf gennem en daglig Lektielæsning, i Stedet for at det, man ønsker — og med Rette ønsker —, er en Indsigt i Emnet, der kun muliggøres ved, at man ikke ligeligt skal tilegne sig alle Dele af et, saa at sige næsten ubegrænset Stof, men har Ret til en særlig Fordybelse i Afsnit, der kunne vække Interessen hos en, saaledes at man derigennem arbejder sig frem til en selvstændig Tilegnelse og faar lagt mere Vægt paa den personlige Vækst under Arbejdet end paa det, der opnaas ved en Kundskabsmasse, mekanisk indterpet gennem Lektielæsning. Skulde jeg nævne et Eksempel, vilde jeg henvise til den Form, Forholdet til Litteraturen ofte har haft, ikke alene paa Seminarier, men ogsaa i Skoler, gennem det, man har kaldt Litteraturhistorie. Man har i saadanne Tilfælde ment at skulle lære sine Elever ethvert Forfatternavn med tilhø-

rende Aarstal og Titler paa Værker, uden at man i tilsvarende Grad har ment at skulle føre dem ind i det aandelige Arbejde, der laa bag ved Titelen, i den litterære Udvikling, der laa bag Aarstallene. Litteraturlæsning i Stedet for Litteraturhistorie af den Art er det, Seminarielæreren, jeg omtalte, kalder Afsnitsstudium i Modsætning til Lektielæsning. Og saaledes paa mangfoldige andre Omraader. I Historie, i Geografi, i Naturhistorie, alle Vegne, lider Undervisningen baade for voksne og Børn af den encyklopædiske Fuldstændighed, hvori en Kundskabsgræns Stofmasse skal serveres. Man vilde anderledes komme i det rette Forhold til sin Opgave ved at kunne fordybe sig i udvalgte Emner. Og særlig gælder dette her, hvor der er Tale om Læreruddannelse, thi det at være Lærer vil jo ikke sige at være en Kundskabsmaskine, der, naar man drejer rundt paa den, lirer Kundskaberne af sig og lader dem dryppe ned i Elevernes Hjerner, men paa Grundlag af sine Kundskaber at kunne træde i et saadant personligt Forhold til sine Elever, at man ogsaa naar at vække deres Personlighed, og stadig at kunne se det Emne, man har under Behandling, fra nye Sider i Overensstemmelse med de vekslende Elever, man staar overfor, være elastisk nok til, at ikke en een Gang for alle given Form for ens Kundskaber er den eneste, hvori man magter at meddele sine Elever dem — noget af det, vor Undervisning i lange Tider har lidt mest under.

Altsaa: den pædagogiske Side af Sagen er den væsentlige, og det er den, man mener ikke tilfulde kan komme til Orde gennem den nuværende Seminarieundervisning. Ved Tanken om, at det pædagogiske saaledes er og nødvendigvis maa være Hovedopgaven, falder der mig en enkelt Side af den nuværende Ordning ind. Jeg ved ikke, om der ligger nogen Tanke deri, eller om det er et Tilfælde, men det ser besynderligt ud, at af vore 4 Statsseminarier er der ikke et eneste, der er ledet af en Mand, der har sin Fordannelse særlig i det pædagogiske, de ere alle sammen ledede af Teologer, teologiske Kandidater og Præster. Jeg haaber ikke, at det er noget Princip, der udtaler sig herigennem, men jeg vilde ønske, at Forholdet var et noget andet, at det netop var Arbejdet i Skolens og Opdragelsens Tjeneste, der førte til de højeste Poster ved Læreruddannelsen, og ikke en Ansættelse i Kirkens Tjeneste, ved hvilken man